

BEVARANDEPROGRAM BÅRSLÖV

ANTAGET I KOMMUNFULLMÄKTIGE 2021-10-19

BEVARANDEPLANSKOMMITTÉN

Postadress SE-251 89 Helsingborg

helsingborg.se

HELSINGBORG

BEVARANDEPROGRAM BÅRSLÖV

ANTAGET I KOMMUNFULLMÄKTIGE
2021-10-19

HELSINGBORGS STADS
BEVARANDEPLANSKOMMITTÉ

Innehåll

Förord	5
Inledning	6
Kulturhistorisk klassificering	8
Kulturhistoriskt värde	9
Bevarandeprogram, lagstiftning och bygglovshantering	10
Geografi och historik	12
Kulturhistorisk klassificerad bebyggelse i Bårslöv	19
BILAGOR: Ortofotografi över Bårslöv	
Karta över klassificerade objekt för Bårslöv	

Nybyggd villa i Bårslöv 1975. Foto Helsingborgs museer 1248-2015:1

Förord

Sedan 1979 har bevarandeplanskommittén i Helsingborgs stad uppgiften att ta fram bevarandeprogram. Programmen skall vara underlag för samhällsplanering, sprida kunskap bland boende, fastighetsägare och andra intresserade om Helsingborgs bebyggelsemiljöer, samt stimulera till ett gott förvaltande av byggnader och miljöer i staden.

Bevarandeprogram för Bårslöv har ett antal föregångare: Bevarandeprogram för Helsingborgs stadskärna (1985), Råå (1991), Västra Tågaborg (1995), Olympia – Slottshöjden (1997), Drottninggatan – Pålsjö (1998), Wilson Park (1999), Ramlösa (2000), Helsingborgs stadskärna – ett utökat och reviderat program (2002), Mörap (2004), Hasslarp (2006), Kattarp (2006), Domsten (2008), Eneborg-Högaborg (2008), Planteringen (2011), Hittarp (2012), Laröd (2012), Gåseback och Husarområdet (2012), Husensjö (2013), Östra Tågaborg och Statten (2015), Eskilsminne (2017), Fleninge och Ödåkra (2018), Övre Olympia och Lasarettområdet (2019), Fältabacken (2019). Parallellt med detta bevarandeprogram har också ett bevarandeprogram för Påarp och Välluv tagits fram och antagits.

Utöver dessa finns ett kulturminnesvårdsprogram för hela kommunen, antaget 1991. När det gäller landsbygden har detta ersatts av ett Natur- och kulturprogram som antogs 2018.

Arbetet med Bevarandeprogram för Bårslöv påbörjades 2019 under ledning av bevarandeplanskommittén. Kommittén har fem ledamöter. Ordföranden utses av kommunstyrelsen, två ledamöter utses av byggnadsnämnden och två av kulturnämnden. För inventering, fotografering samt manuskript har bebyggelseantikvarie Alexander Hansson och Paul Hansson, WSP, svarat. Komplettering och bearbetning har utförts av biträdande stadsantikvarie Johan Häggblom samt stadsantikvarie Jessica Jönsson, Kulturförvaltningen. I arbetet har även tjänstemän knutna till kommittén deltagit.

Efter remisshanteringen har programmet bearbetats med anledning av inkomna synpunkter, varefter programmet skickats till Kommunfullmäktige för antagande.

Bevarandeplanskommittén
Helsingborg, november 2021

Inledning

Kulturmiljön i Bårslöv visar hur området under de senaste dryga 100 åren har ändrat karaktär från ett agrart präglat landskap till ett villasamhälle, utvecklat efter boendets och bilismens ideal kring 1960–1970-talen. Bebyggelsen domineras av villor kring matargator. Delar av den äldre strukturen och kyrkbyn finns bevarad i de östra delarna. Där blandas ett äldre klassicistiskt formspråk med inslag av 1950-, 1960- och 1970-talens kompletteringar. I norra och västra delarna av Bårslöv finns flera gruppområden från 1970-talet och framåt. Bevarandepianskommitténs arbete syftar till att lyfta fram och tydliggöra värdena i denna levande kulturmiljö.

Syfte

Detta bevarandeprogram har som syfte att vara ett hjälpmedel i kommunens ärendehantering. Bevarandeprogrammet ska förtydliga de kulturhistoriska och arkitektoniska värdena och underlätta bedömningen av bygglovsärenden och andra åtgärder som berör bebyggelsemiljön. Ett annat syfte med bevarandeprogrammet är att sprida kunskap om de kulturhistoriska värdena bland fastighetsägare och boende i Bårslöv samt att öka intresset för att miljön vårdas och tas om hand på ett bra sätt.

Bevarandeprogrammet ska ge en historisk och kulturell förankring som gör närmiljö och omgivning gripbar och förståelig för alla. En levande och väl känd kulturmiljö stärker medborgarnas identifiering med den egna orten och engagemang i denna. Bevarandeprogrammet kommer att finnas på stadens hemsida samt till försäljning via Kulturmagasinet. Förslag till bevarandeprogram har skickats ut till samtliga fastighetsägare med byggnader som har klassats i programmet.

Status och tillämpning

Bevarandeprogrammets uppgift är att peka ut kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och öka förståelsen för områdets historia. Bevarandeprogrammet antas slutligen av kommunfullmäktige. Bevarandeprogrammet har en rådgivande status, men är inte juridiskt bindande, och ska ses som ett ställningstagande kring vart det finns kulturhistoriska värden som behöver tas hänsyn till. I den kulturhistoriska klassificeringen har inte byggnadernas tekniska status eller framtida förändringsbehov vägts in.

I planärenden och bygglovsprövning gör stadsbyggnadsnämnden en helhetsbedömning utifrån både enskilda och allmänna intressen. Stadsbyggnadsnämnden har till uppgift att ta hänsyn till kulturhistoriska värden såväl som estetiska, funktionella som ekonomiska faktorer.

Detaljplanering och bygglovsprövning ska, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och

Bårslövs kyrka. Foto Helsingborgs museer 497-2013

en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Stadsbyggnadsnämnden prövar ärenden utifrån en helhetssyn och med stöd i Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

För att skapa en levande kulturmiljö är det viktigt att byggnaderna används och har en funktion. Låt byggnaden, dess egenskaper och karaktär vara utgångspunkten för förändring och tänk långsiktigt. För att uppnå exempelvis tillgänglighet och god energihushållning kan det krävas nya lösningar som är anpassade till huset. Rivning är ur bevarandesynpunkt alltid olycklig då byggnaden helt försvinner och med den en bit av historien. Ombyggnad och tillbyggnad bör alltid prövas först. Särskilt värdefulla kulturmiljöer får inte förvanskas, men förvanskingsförbudet är inget förändringsförbud. Kulturhistoriska byggnader kräver särskild omsorg i samband med tillbyggnad och ombyggnad. Klarlägger och respekterar man de kulturhistoriska värdena kan man utföra många olika åtgärder även i en särskilt värdefull byggnad.

För att klarlägga värdena kan ofta sakkunnig hjälp behövas. Idag finns det certifiering av sakkunniga kontrollanter av kulturvärden (KUL) och flera konsultfirmor i Skåne har certifierade medarbetare. Genom certifieringen säkerställs både utbildningsnivå och erfarenhet. Staden tillhandahåller även enklare rådgivning som en service till medborgarna som du kan nå via Helsingborg kontaktcenter:

- För frågor kring byggnadsvård, sök stadsantikvarien på Kulturförvaltningen.
- För frågor som rör gestaltning och varsamhet, sök stadsarkitekten.
- För frågor som rör bygglov och lovplikt, sök Stadsbyggnadsförvaltningens bygglovsavdelning.

Kulturhistorisk klassificering

Byggnaderna har klassificerats i fyra grupper: Särskilt värdefull bebyggelse som omfattas av förvanskningförbud enligt PBL 8:13§, bebyggelse av kompletterande värde, områden av enhetlig karaktär samt övrig bebyggelse. Denna klassificering motsvaras på kartan längst bak i denna rapport av färgerna rött, gult, grönt och vitt (ommarkerat). Klassificeringen har gjorts i relation till övriga byggnader och med hänsyn till ortens historia. I framtiden kan bedömningarna omvärderas då grunden för värderingarna kan ändras.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Byggnader som anses särskilt värdefulla ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller arkitektonisk synpunkt. I Bårslöv gäller detta främst äldre bostadshus som är i gott skick, utan sådana ändringar som minskat det kulturhistoriska värdet. Arkitektoniskt värde har också stor betydelse eftersom det kan vara svårt att belysa den historiska utvecklingen när en stor del av bebyggelsen är modern.

Bebyggelse av kompletterande värde

Bebyggelse av kompletterande värde är vardaglig bebyggelse som är välbevarad och där eventuella till- och ombyggnader är anpassade till byggnadens karaktärsdrag så att dessa inte har försvunnit eller förminskats. Klassificeringen omfattar även bebyggelse med något förvanskade karaktärsdrag, men som genom sin ålder och anknytning till områdets historia ändå anses ha ett kulturhistoriskt värde.

Område av enhetlig karaktär

Utöver det kulturvärde som enskilda byggnader har finns det områden eller gatusträckningar som utmärker sig för att de bildar en helhet med egen karaktär. Det kan vara att området är uppfört under en viss tidsperiod, att husen

har liknande utseende eller att det finns en gemensam historia som gör att helheten har ett större värde än de enskilda delarna. Byggnaderna behöver inte ha något stort egenvärde men ska behandlas med varsamhet med hänsyn till helhetsbilden. Under rubriken Bebyggelse av enhetlig karaktär i klassificeringskapitlet specificeras vilka karaktärsdrag som är utmärkande för de olika områdena och som ska vara vägledande vid bygglövsprövning.

Övrig bebyggelse

Det är svårt att ge en samlad kulturhistorisk bedömning utan historiskt perspektiv. Det gör att merparten av den nyare bebyggelsen är klassificerad som övrig bebyggelse. I de fall de har satts i en högre klass har det främst motiverats av ett arkitektoniskt värde. Nyare byggnader kan i framtiden komma att klassas högre. I kategorin övrig bebyggelse ingår även byggnader där värdet har förminskats genom ändringar som inte är anpassade.

Kulturhistoriskt värde

Kulturhistoriskt värde är inget entydigt begrepp utan består av ett komplex av värden. Det kan delas in i dokumentvärden, upplevelsevärden och övergripande/förstärkande värden.

Dokumentvärden

Till dokumentvärdena räknas byggnadshistoriska, teknik-historiska, samhällshistoriska, personhistoriska värden med mera. Dessa värden är absoluta, objektiva och kan jämföras med motsvarande värden i byggnader från andra områden eller regioner. Ålder är här ett värde, men inte i sig själv utan i relation till andra värden och upplysningar om byggnadernas historia. Värdena kan berätta om tekniska innovationer i konstruktionen, planlösningar, byggnadsdetaljer, på vilket sätt byggnaderna har använts, vilka samhällsfunktioner som bedrivits i byggnaderna, hur man levt och umgåtts eller visa på betydelsefulla personers födelsehem. Samtliga dokumentvärden belyser på olika sätt olika sidor av den historiska utvecklingen i ett område.

Upplevelsevärden

Till dokumentvärdena kan läggas upplevelsevärden. Upplevelsevärden kan vara självständiga men också verka förstärkande på övriga värden. De är ofta oberoende av ålder. Ett exempel är arkitektoniskt värde som bedöms såväl efter estetiska kriterier som efter de förutsättningar som ligger bakom en viss arkitektonisk lösning. Bland upplevelsevärdena räknas också patina, symbol- och identitetsvärden liksom traditionsvärden. Värdet är viktigt som

ett rent kvalitetsvärde, för skönhetsupplevelsen och som förebild för nybyggnation. Ett annat värde är kontinuitetsvärdet, som kan finnas i en annars betydelselös byggnad om den genom sin närvaro beskriver en kontinuitet.

Övergripande och förstärkande värden

Övergripande dessa båda värdekategorier finns begrepp som verkar förstärkande på de övriga. Äkthet, autenticitet, är ett sådant värde, grundat på graden av ursprunglighet och helhetskaraktär. Kvalitetsvärden avseende såväl konstruktion, byggnadsmaterial, arkitektur med mera är en annan viktig övergripande aspekt.

Sällsynthet har länge setts som förstärkande värde vid en bedömning, vilket även representativitet numera anses vara. Det som är representativt för en tid kan vara av mindre betydelse i samtiden men få ett större värde för kommande generationer.

Klassificeringen av byggnaderna grundar sig på en sammanvägning av dessa värden. Betoningen ligger dock i huvudsak på den lokala miljön och det specifikt intressanta för Bårslöv samt för Helsingborg som kommun.

Bevarandeprogram, lagstiftning och bygglovshantering

Kulturarvet och kulturmiljön är en gemensam tillgång som delas av alla. Det innebär att alla också har en skyldighet att förvalta detta arv och denna tillgång på bästa möjliga sätt. Kulturmiljölagen (KML) inleds med en så kallad portalparagraf: *”Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. Ansvaret för detta delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter skall visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön.”*

Kulturmiljölagen

Länsstyrelsen fattar beslut enligt KML om vilka byggnader som skall skyddas som byggnadsminnen, den starkaste form av skydd en byggnad kan få. För att en byggnad eller miljö skall förklaras som byggnadsminne skall den ha ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde eller ingå i en bebyggelsemiljö som har ett sådant värde. Ingenting får ändras, rivas eller tillföras ett byggnadsminne utan tillstånd från länsstyrelsen, och fastighetsägaren har skyldighet att underhålla byggnadsminnet så att det kulturhistoriska värdet inte förminskas. KML reglerar också skyddet av kyrkobyggnader och kyrkogårdsmark som anlagts före 1940. Även fornlämningar skyddas av KML och får inte tas bort utan länsstyrelsens tillstånd. I Bårslöv finns en byggnad som omfattas av KML. Området kring kyrkan och östra infarten finns i Forsök med RAA nummer Bårslöv 90:1. Flera områden inom Bårslöv innefattas av liknande uppgifter samt ett antal byggnader finns utmärkt som värdefulla i länsstyrelsens kulturmiljöprogram till exempel Nyvångs gård, likaså en större samling fornminnen i den stora centrala parken.

Plan- och bygglagen

Plan- och Bygglagen (PBL) är ett kommunalt redskap som reglerar hur städer, tätorter och landsbygd skall planeras och bebyggas på ett sätt som tillgodoser både allmänna

och enskilda intressen. Det andra kapitlet som innehåller krav och regler på byggnader inleds med att byggnader ”skall placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och natur- och kulturvärdena på platsen” (PBL 2:6§).

PBL innehåller också möjligheter att säkerställa kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Den paragraf som ligger till grund för den ”högsta” klassificeringen i bevarandeprogrammet är den trettonde paragrafen i åttonde kapitlet (PBL 8:13§): ”En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.” Det samma gäller tomter, anläggningar eller bebyggelseområden som är särskilt värdefulla. Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras (PBL 8:14§). På kartan har sådana särskilt värdefulla byggnader markerats röda. Annan bebyggelse har kategoriserats som ”bebyggelse av kompletterande värde för miljön”, ”område av enhetlig karaktär” samt ”övrig bebyggelse”. Även för sådana byggnader kan PBL 8:13§ vara tillämplig som ingående i ett särskilt värdefullt bebyggelseområde eller då dess egna kvaliteter med tiden omvärderas.

En annan viktig reglering i PBL är den så kallade varsamhetsparagrafen, PBL 8:17§. Den lyder: ”Ändring av en

byggnad och flyttning av en byggnad skall utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar tillvara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.” Detta gäller alltså alla byggnader, inte bara de som på kartan i bevarandeprogrammet markerats gula, även om en klassificering ger extra tyngd åt kraven på varsamhet.

Vid bygglovsprövning bedöms huruvida den önskade byggnadsåtgärden överensstämmer med detaljplanebestämmelser och med PBL:s generella regler, bland annat med hänsyn till trafik, stads- eller landskapsbild samt förhållanden på granntomter och i omgivningen, kraven på varsamhet och skydd mot förvanskning etc. Det åligger den enskilde byggherren att följa de ovan nämnda lagreglerna i rimlig utsträckning även i de fall då inget bygglov krävs.

Bevarandeprogrammet och PBL

Bevarandeprogrammets klassificeringar utgör ett underlag för att hävda kulturhistoriska värden med stöd av PBL. Vid detaljplanläggning eller upprättande av områdesbestämmelser kan juridiskt bindande skydds- och varsamhetsbestämmelser meddelas. Skyddsbestämmelser, vanligtvis betecknade med q, brukar förenas med rivningsförbud. I planbestämmelserna kan dessutom ges konkreta utformningskrav i fråga om material och utförande, liksom att bygglovsplikten kan utökas. Exempelvis kan underhållsåtgärder, trädfällning med mera göras lovpliktiga där detta anses befogat. Innan nya detaljplaner eller områdesbestämmelser antas, måste berörda fastighetsägare få möjlighet att yttra sig, till exempel angående de praktiska och ekonomiska konsekvenserna av de föreslagna skydds- och varsamhetsbestämmelserna.

Bevarandeprogrammets klassificering gör att man vid bygglovsprövning tar stor hänsyn till det kulturhistoriska värdet och det är dessa kriterier som styr vilka förändringar som kan godtas. Klassificeringen innebär inte automatiskt någon utökad bygglovsplikt. Däremot kan bedömningsgrunden förändras angående vilka yttre åtgärder som väsentligt ändrar byggnadens karaktär och därigenom kan anses bygglovspliktigt, till exempel vid ommålning, fönsterbyte eller ändring av skorsten och andra byggnadsdetaljer. Vad som anses ändra byggnadens karaktär och således är bygglovspliktigt avgörs från fall till fall. Säkrast är att kontakta stadsbyggnadsförvaltningen innan man påbörjar en förändring.

Rekommendationer vid ändring

- Huvudregeln är materialhänsyn, det vill säga utgå från de material med samma ytbehandling som fanns när huset byggdes, oavsett ålder, och byt inte i onödan om det inte föreligger uppenbara skäl.
- Fasadmaterial – respektera det ursprungliga fasadmaterialet, oavsett ålder, och underhåll detsamma. Putsa till exempel inte över eller måla ett fogat murverk oavsett om det är från 1800-talet eller 1970-talet.
- Fönster – ändra inte på ursprungliga fönsterindelningar och spröjsningar, oavsett ålder, när fönstren behöver renoveras eller bytas.
- Dörrar – bevara ursprungliga dörrar så långt som möjligt. Komplettera gärna med inre dörrar om de äldre är dåliga ur energisynpunkt eller av annan anledning.
- Detaljer och ytor – klä inte in ursprungligen murade eller träfodrade delar med plåt eller annat material.
- Takkupor och takfönster – i takfallet mot det allmänna gaturummet är det viktigt att tilläggen underordnar sig takets storlek så att de inte blir dominanta och iögonfallande.
- Tillbyggnader – huvudregeln är att bygga till bakåt, alltså inte mot det allmänna gaturummet. Låt tillbyggnaden anpassa sig efter befintliga byggnader i material och utförande. Respektera den byggnadsstil som finns.
- Garage – komplettera äldre bostadshus med garagebyggnader anpassade i material och storlek och låt dem inte bli dominerande.
- Carports – underordna dessa i höjd och tak så de inte blir det dominerande inslaget i gaturummet eller på tomt.
- Nybyggnation – planera huset utifrån förutsättningarna på platsen och de omkringliggande husen. Anpassa gestaltning till omgivning.
- I områden av enhetlig karaktär tänk på att tillägg, färgsättning och andra ändringar görs så att de bevarar helhetsintrycket.
- Trädgården – tänk på att det gröna är en viktig del av helhetsmiljön och hårdgör inte stora ytor i onödan. Stora träd och uppvuxen grönska är en kvalité att vårda.

Geografi och historik

Bårslövs socken ligger på den södra sidan av den så kallade Helsingborgs-ryggen. Jordarterna består främst av morän och lerig morän. Rååns dalgång har varit viktig under forntiden för jakt och fiske, möjligtvis även som farled. Åkermarken är högklassig och området har varit bebott sedan stenåldern. Karaktäristiskt för området är uppdelningen i två landskapsavsnitt. Den västra med Bårslövs villasamhälle och den östra halvan med Bårslövs kyrkby och de utspridda gårdarna i öster.

Kulturlandskapet

Bårslövstrakten är rik på fornlämningar, bland annat flera bronsåldershögar vilka uppmärksammades av lantmätare redan på 1700-talet. Riksantikvarieämbetet fornlämningsinventerade år 1986 och i samband med detta kompletterades fornlämningsregistret med flera stenåldersboplatser och lösfynd. Dessa låg vid de sedan länge kända bronsåldershögarna och visade att det finns lång bebyggelsehistorisk kontinuitet.

Redan i mitten av 1700-talet var Bårslöv en av de större byarna i närheten av Helsingborg. Den uppodlade marken, inägorna, var större än genomsnittet och omslöt kyrkbyn i norr, väster och söder. I öster låg den vidsträckta fäladen med ängs- och betesmark.

Bårslövs by enskiftades 1809, detta medförde att flera gårdar blev utflyttade i landskapet och vid denna tid odlades också Bårslövs hed i öster upp. På Skånska rekognosceringskartan från 1812–1820 ser man en anlagd väg i östvästlig riktning. Hälften av de gårdar som låg tätt grupperade i Bårslövs by spreds nu ut på rad längs vägen österut. Det som idag är Ekebyvägen tillkom alltså i samband med enskiftet. Vägavsnittet följer socknens avlånga form österut och har byggts ut efter hand som marken har odlats upp. Detta är ett tydligt exempel

på hur enskiftet påverkat landskapsbilden. Ekebyvägen mötte slutligen Tågarpsvägen, idag väg 110, vilket syns på generalstabens topografiska karta från 1861. Den sista delen var vägen till "Haijagårdarna". Dessa var små enstaka hus och åkerlappar som låg utspridda på hedmarken i öster. Under lång tid gick transporter dit på traditionellt vis över hedmarken.

Många av "Haijagårdarna" byggdes senare ut till regelrätta gårdar. De flesta finns kvar i samma lägen idag.

Från Bårslövs kyrkby strålar vägarna mot norr, väster och söder. De flesta fanns redan på 1763 års lantmäterikarta, och verkar ha varit av lokal karaktär. De leder till grannbyarna Välluf och Görarp samt mot Nymölla vid Råån norr om Gantofta. Bortsett från utbyggnaden av Bårslövs samhälle i väster så överensstämmer 1800-talets kartbild väl med dagens karta.

Från kyrkby till miljonprogram

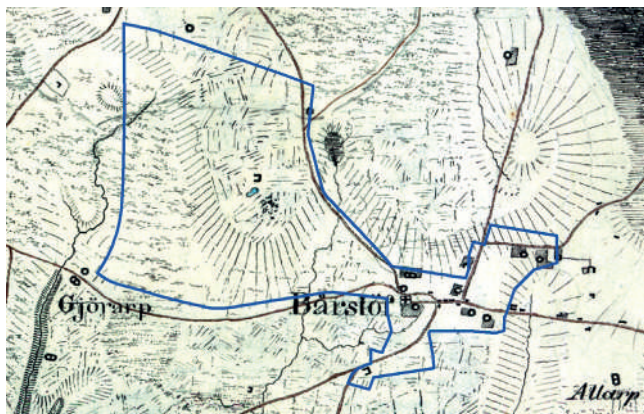
Bårslövs by och socken kallades för Bareslefh på 1200-talet. Namn med denna ändelse (-löv) anses ha fornnordisk härkomst och syftar på jord som har gått i arv från förfäderna. Med tanke på det nära avståndet mellan kyrkbyns kärna och gravhögar från äldre bronsålder, är

det troligt att Bårslöv har en bebyggd kontinuitet sedan mer än 2 000 år. De många stenålderslämningarna tyder på att platsen har en ännu tidigare historia.

Enligt storskifteskartan från 1763 framgår det att byn låg vid en "vik" som mynnade ut i den stora fäladsmark som delades av bland andra Fjärestad, Frillestad, Hässlunda

Storskifteskarta från 1763 visandes ägoförhållandena och bebyggelsestrukturen i kyrkbyn. Förhållandet mellan de äldsta byggnaderna i byn är till viss del synliga idag. Källa: Lantmäteriet

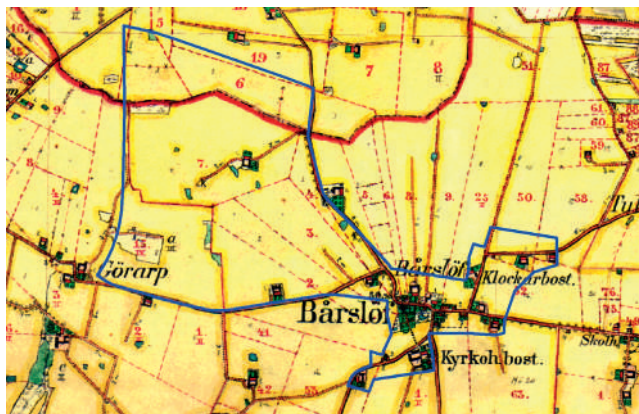
Skånska rekognoceringskartan från 1812–1820 visar att bebyggelsen till stor del är oförändrad sedan storskifteskartan. Blå linje markerar Bårslövs tätort idag. Källa: Helsingborgs stad.

och Kvistofta. Byns bebyggelse bestod då av ett 20-tal gårdar. De låg på långsmala tomter tätt intill varandra på rad med husen samlade närmast gränsen till fäladsmarken. Några av gårdarna låg på mindre öar av inägor (åkrar och ängar) ute på fäladsmarken tillsammans med en handfull utspridda ryttarehus med tillhörande lyckor. 1700-talets kyrkby är snarlik dagens kyrkby och ungefär lika stor som den var då.

Den ursprungliga stenkyrkan i Bårslöv var uppförd på 1100-talet i romansk stil. Den kraftiga befolkningsökningen på 1800-talet ledde till att många församlingar växte ur de små medeltida kyrkorna som inte heller ansågs passa den tidens liturgiska krav, det vill säga de kristna ritualerna och ceremonierna. Dessutom var troligtvis många av de gamla kyrkobyggnaderna i dåligt skick. Likt andra ställen revs därför stora delar av medeltidskyrkan i Bårslöv, med huvudargumentet att det var för dyrt att restaurera och bygga till, och ersattes av den nuvarande kyrkan som stod klar 1858.

Bårslöv har genom tiderna haft tre olika prästgårdar varav två finns kvar. Den första låg strax söder om kyrkan men ödelades i en brand 1838. Ett nytt prästboställe restes, denna gång en bit bort från kyrkan vid Fjärestadsvägen. På 1920-talet ansågs gården vara i så dåligt skick så ett nytt boställe åt prästen byggdes strax norr om den förra och togs i bruk 1929. Båda är idag i privat ägo.

Prästgården i Bårslöv ligger strax söder om kyrkbyn, och är från 1929. Stilen är klassicistisk och präglad av 1920-

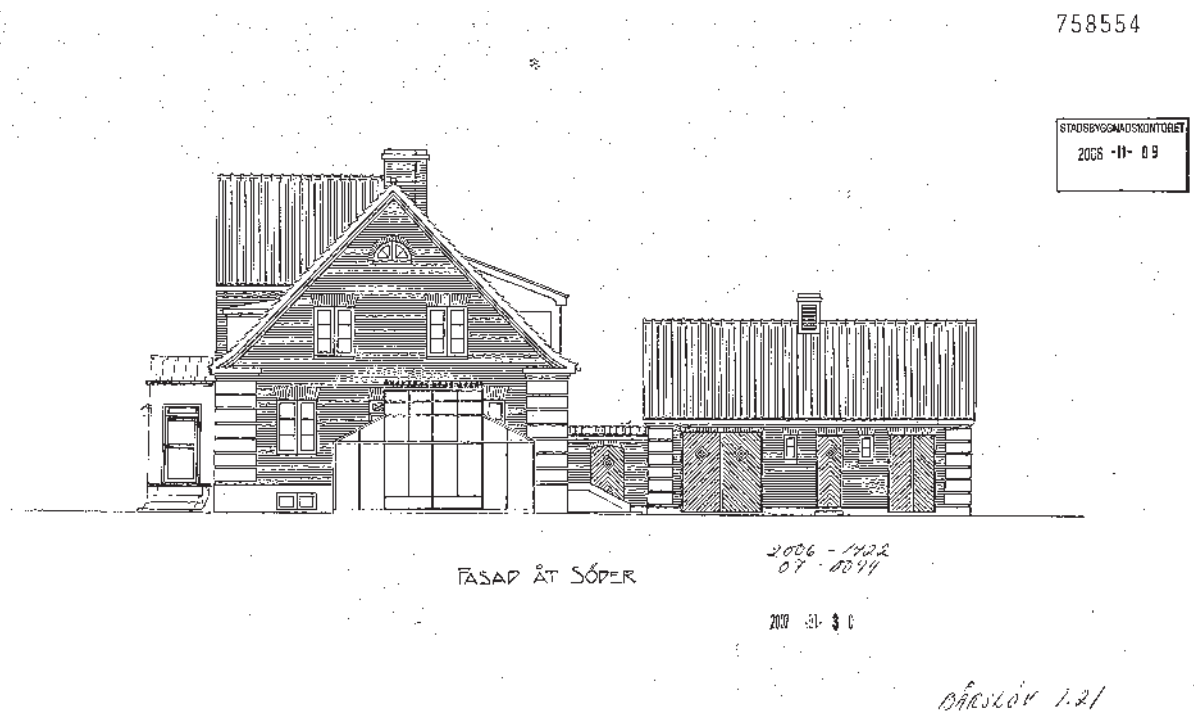
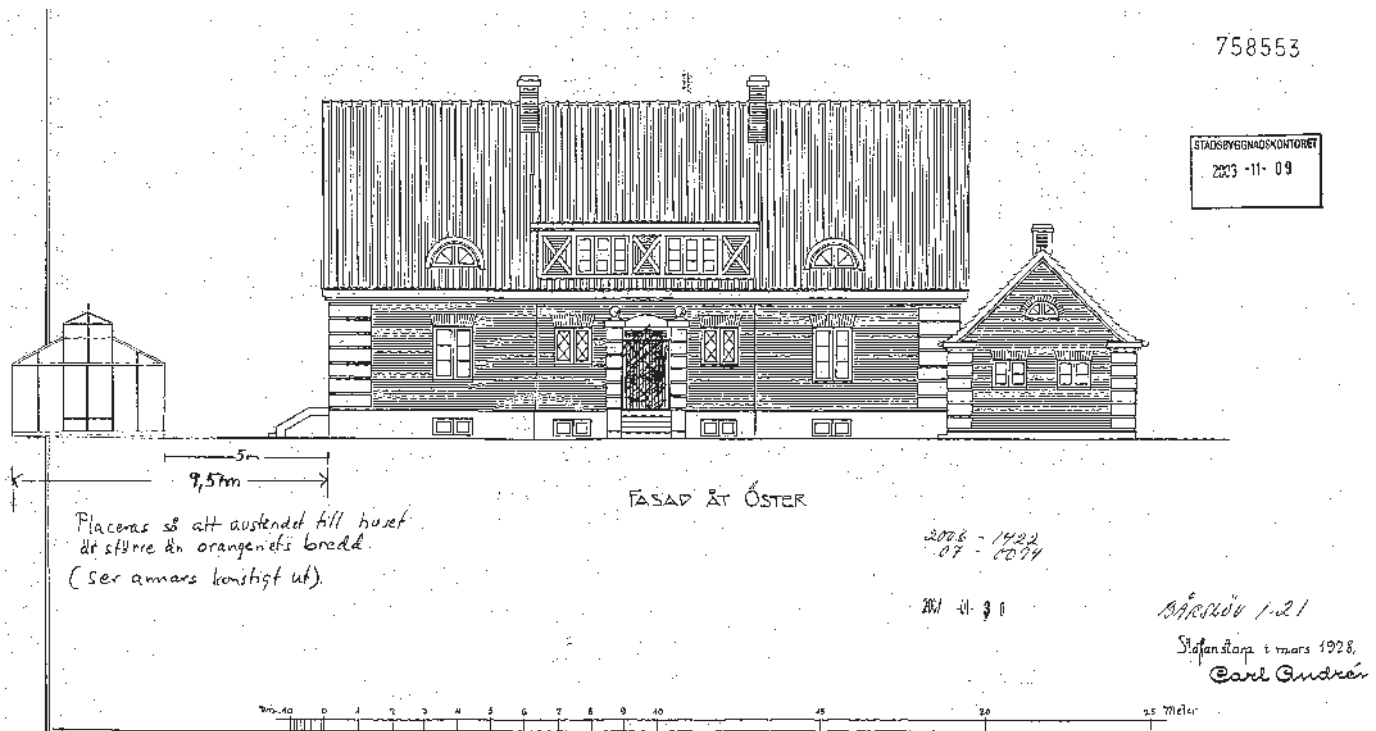
Häradsekonomiska kartan 1910–15 visar skiftenas prägel på landskapet med ett delvis nytt och rakt vägnät, bebyggelsen är fortfarande koncentrerad kring kyrkan. Blå linje markerar Bårslövs tätort idag. Källa: Lantmäteriet

talets arkitekturideal med fasader i helsingborgstegel. Prästgården är idag i privat ägo och omges av en stor parkliknande trädgård.

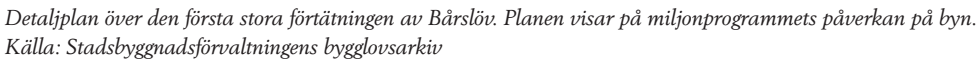
Till dåtidens offentliga byggnader hörde även den kommunala fattiggården. Den låg under åren 1902–1954 i Lindåkragården (Bårslöv 23:3) en kilometer söder om byn. Ett kommunhus byggdes 1926 vilket överlämnades till kyrkan 1950 för att fungera som församlingshem.

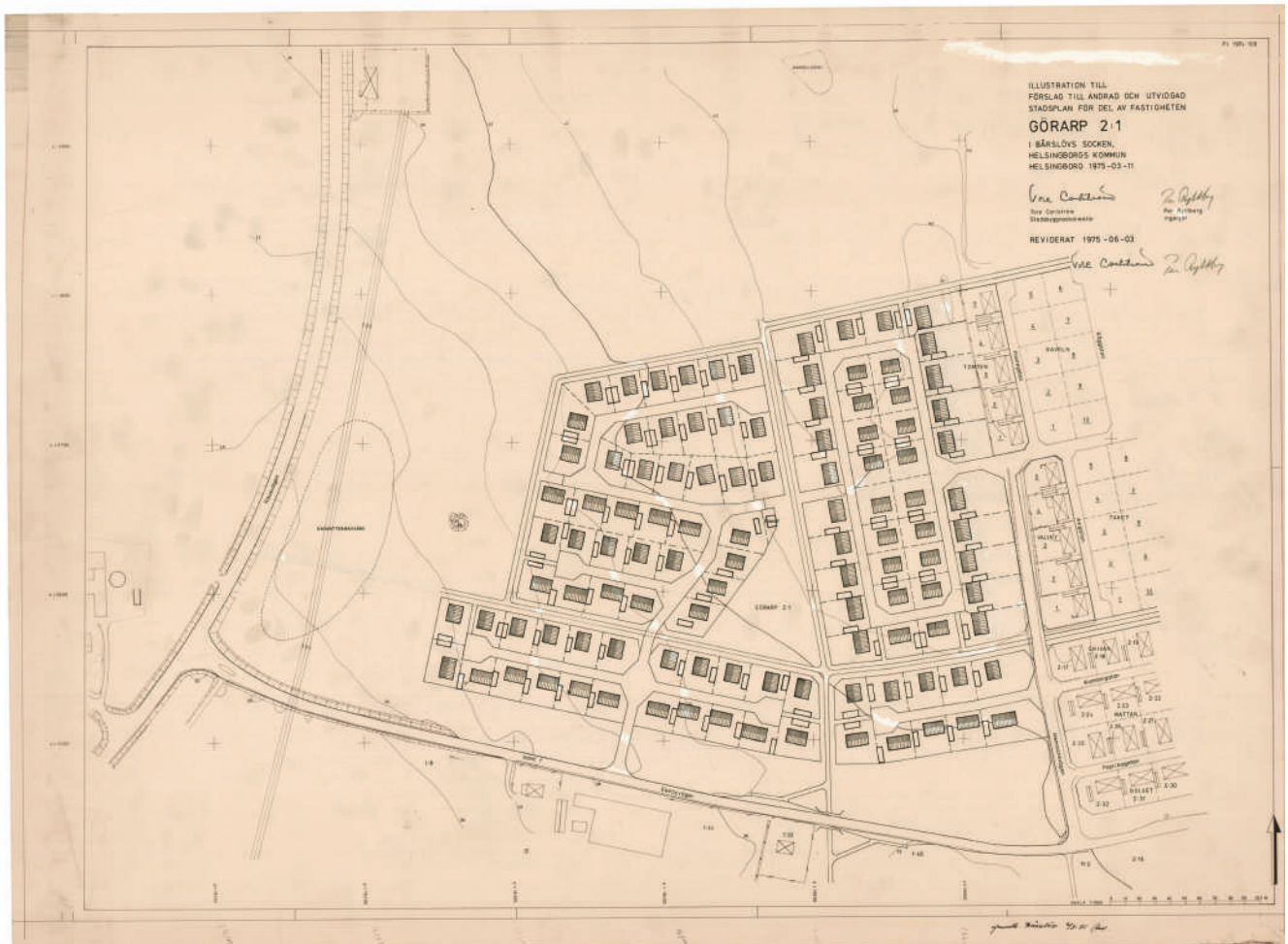
Den nutida kyrkbyn karaktäriseras av en blandad, småskalig bebyggelse, där enfamiljshusen dominerar. Dessa är till största delen uppförda styckewis från 1930-talet och framåt. Insprängt bland småhusen finns även de bondgårdar som fick ligga kvar i byn efter att man genomförde enskiftet på tidigt 1800-tal.

På 1950-talet utökade man Bårslöv med de första seriebyggda enfamiljshusen. De var relativt få till antalet. Bilismens utbredning och byggandet i Sverige expanderade vid denna tid vilket ledde till att pendlarorter växte fram. I slutet av 1960-talet byggde man några kvarter med flerfamiljshus i två våningar och flera seriebyggda enfamiljshus i området väster om kyrkbyn. Utbyggnaden fortsatte under hela 1970-talet och miljonprogrammet med radhus, grupphusbebyggelse och villaområden. Idag är de före detta bondbyarna Görarp och Bårslöv nästan sammanbyggda.

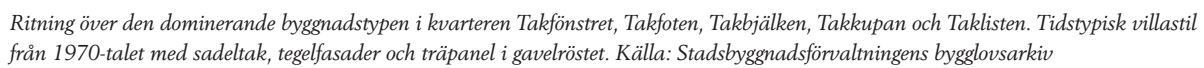

Kopia på den ursprungliga ritningen till Prästgården i Bårslöv. Byggnaden är tidstypisk för 1920-talets finare villabebyggelse både stilistiskt och i materialval. Byggnaden är restaurerad under 2000-talet med det ursprungliga som förlaga. Källa: Stadsbyggnadsförvaltningens bygglövsarkiv

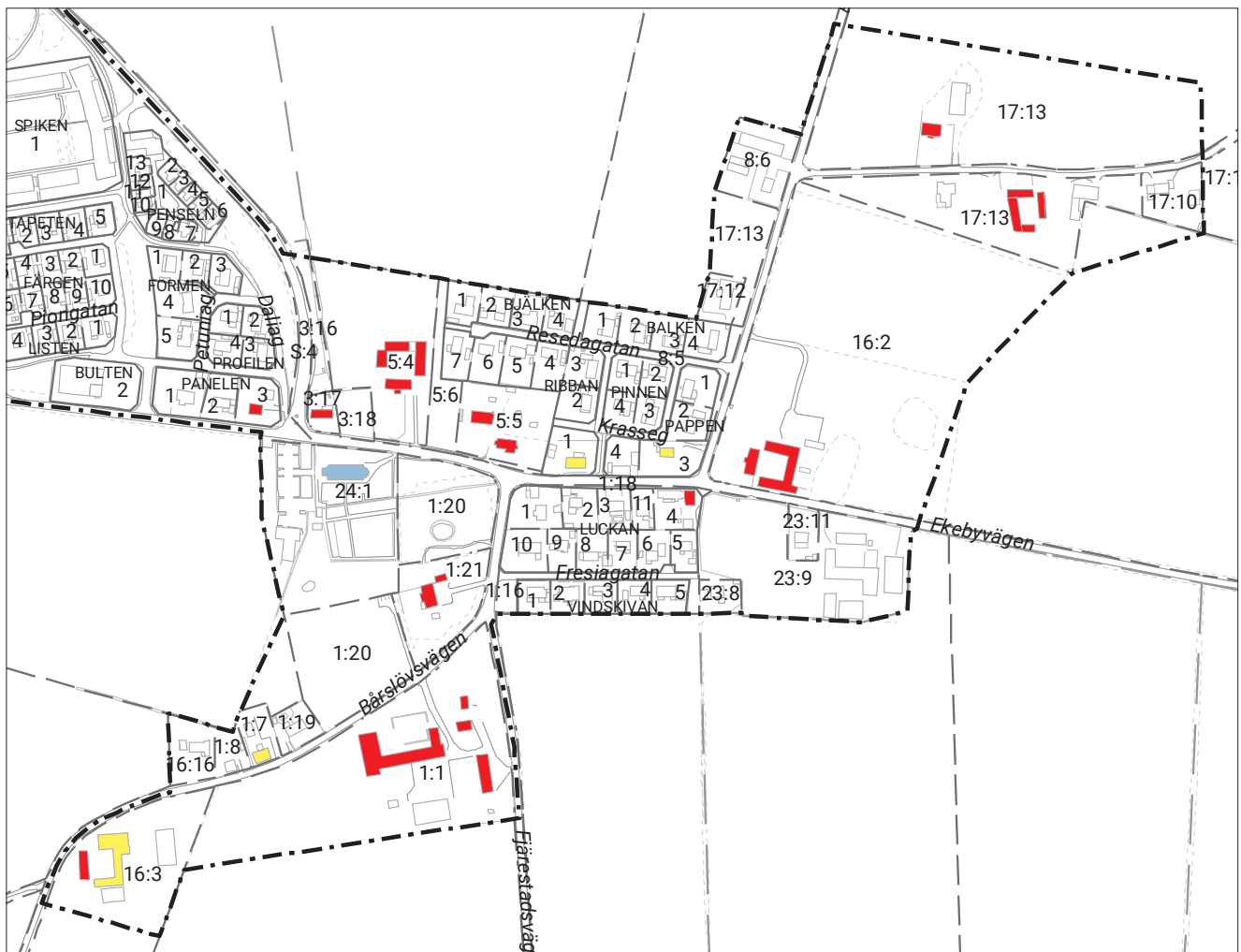
Detaljplan för kvarteren Takfönstret, m.fl. från 1975 som visar villornas gruppering. Källa Stadsbyggnadsförvaltningens bygglövsarkiv.

Kulturhistoriskt klassificerad bebyggelse i Bårslöv

OMRÅDESBESKRIVNING GAMLA KYRKBYN

Den gamla bystrukturen kring kyrkan finns till stora delar bevarad såväl i bebyggelsen som i vägnätet. Bebyggelsen består av kyrkomiljön, friliggande villor, gathus, samt tidigare gårdar som idag har annan verksamhet. Stilmässigt varierar de mellan de större och utsmyckade manbyggnaderna till de mer anspråkslösa gathusen i söder. Gemensamma karaktärsdrag är den fria placeringen i landskapet, tegelarkitekturen på manbyggnaderna och de putsade fasaderna på gathusen. Miljön innefattar även grönområdet kring kyrkogården och de stora anlagda och uppvuxna trädgårdarna.

Bårslöv 24:1, Ekebyvägen 10

Bårslöv 24:1, Ekebyvägen 10

Bårslöv 24:1, Ekebyvägen 10

Kyrkobyggnad som skyddas av KML:

Bårslöv 24:1, Ekebyvägen 10

Byggår: 1858, delar från 1100

Arkitekt: Anders Haf, m.fl.

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Bårslövs kyrka har anor redan från 1100-talets mitt. Från början bestod den av ett långhus, ett lägre kor och en halvrund absid - samtliga uppförda av kvaderhuggen sandsten från Helsingborgstrakten och byggda ovanpå en sockel av natursten. Under romansk tid, troligtvis på 1200-talet, uppfördes ett kvadratisk västtorn, och under 1400-talet valvslogs taket i kyrkan. Vid denna tid tillkom även ett vapenhus i söder samt ett trapphus till tornet.

Kyrkans gavelrösten är av tegel. Långhusets gavelrösten är trappstegsgavlar dekorerade med rundbågsfriser. Vid en murverksdokumentation upptäcktes spår av en öppning i muren mellan torn och långhus, vilken kan ha varit en förbindelse till en tidigare herrskapsläktare i långhusets västra del.

På 1800-talet ökade Sveriges befolkning fort, vilket innebar att fler behövde få plats i kyrkan. CG Brunius ritade ett förslag på en utvidgning av kyrkan, där två korsarmar skulle tillkomma på långhuset, men hans förslag blev aldrig verklighet. Det inspirerade däremot byggmästaren Anders Haf, vars ritningar låg till grund för en ombyggnation av kyrkan 1858. Det medeltida långhuset, koret och absiden revs, och ett nytt långhus med absid uppfördes. Man använde sig då av gråsten, men med inslag av material från den rivna kyrkan.

Det nya långhuset har åtta fönsteröppningar: stora, rundbågiga sådana i nischer med två språng. Fönstren delas i två lufter av en murad mittpost och ett bågformat övre fält. Järnfönstren har ett diagonalt spröjsverk. I övre fältet är glaset färgat. Sakristians två fönster är smala, rundbågiga i nischer med tre språng. Ovanför absiddörren sitter ett runt fönster med färgat glas i blommönster. Solbänkarna är av målad betong. Kyrkans hängrännor, plåtar, absidtak samt torntak är alla i koppar.

Flertalet förändringar har skett i kyrkans interiör sedan 1800-talet: 1884 tillkom orgelläktare och orgel, 1916 ändrades klockornas upphängning i tornet och 1943 gjordes en större renovering efter Eiler Græbes ritningar. Bänkarna byggdes om, nya golv av tegel och kalksten lades in och elektriskt ljus och värme installerades.

1957 skänktes de gamla kyrkportarna, ritade av CG Brunius med ett utskuret reliefmönster typiskt för arkitekten, till Helsingborgs museum och kopior sattes in i de rundbågiga öppningarna. 1990 utfördes en yttre och inre restaurering, vilken omfattade ett nytt gult tegeltak, nya innerfönster, ekådring av bänkarna samt konservering av inventarier och kalkmåleri. 1998 kalkades de spritputsade fasaderna och sockeln ströks med stenkolsjära. År 2011 tillkom en tillgänglighetsramp.

Kyrkan har två ingångar som båda sitter i rundbågiga nischer, huvudentrén i väster i tornet och absidingången i öster till sakristian. Vid västentrén finns trappa och ramp av granit. Huvudentrén är en rak dubbeldörr med ett övre fönsterparti. Dörrbladen är dekorerade med utskuret mönster i relief i en stil som var typisk för Brunius. Absiddörren är en rundbågig enkeldörr med liknande reliefmönster.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §**Bårslöv 1:1, Fjärestadsvägen 4, Bårslövs boställe**

Byggår: mangårdsbyggnad 1838, stall 1890-talet, mindre bostadshus 1920-tal

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: En bit söder om kyrkan längst Bårslövsvägen hittar vi Bårslövs boställe, det gamla prästbostället. Gården bebyggelse går tillbaka till 1800-talets första hälft där mangårdsbyggnaden är den äldsta. På gården finns även flera ekonomibyggnader tillkomna vid olika skeden, både moderna och äldre.

Bostadshuset utgörs av en pampig välbevarad länga med tydliga arkitektoniska ambitioner. Fasaderna är i grov, vit avfärgad puts. Hörnen är markerade med slät puts. Fasaderna ut mot vägen ger ett synnerligen propert intryck med dubbla symmetriskt placerade entrépartier som är markerade med rusticerande omfattningar i puts. Sadeltaget är klätt i enkupiga, röda lertegelpannor. Tre skorstenar finns varav en är äldre och murad i tegel med profilerat krön. Tre symmetriskt placerade homejor pryder takfallet mot vägen. Längs takfoten löper en profilerad gesims. Fönstren är mittpostfönster med spröjs i trä där bågarna målats vita medan karmar och poster målats grönt. De gröna pardörrarna präglas av detaljrikt spröjsverk. Takfallet mot gården har två takfönster av nyare modell.

Ladugården är byggd i vinkel med murar av tegel och en högre överbyggnad i trä klädd med rödmålad lockpanel, vita knutar och vindskivor. Portar och fönster är målade i grönt. Samtliga takfall är klädda i sinuskorrugade eternitskivor.

Intill gamla prästbostaden står ett mindre bostadshus med fasader i mörkt tegel. Sockeln är putsad och taket klätt i enkupiga tegelpannor. De grönmålade fönstren är av mittposttyp med spröjs. Formspråket är klassicistiskt med gesims som löper längst med takfoten och över hörnen.

På tomtens norra del står en äldre, mindre ekonomibyggnad med rödmålad locklistpanel, vilandes på sockel i natursten och tak av sinuskorrugade eternitskivor.

På gården finns även en modern hallbyggnad, ett mindre hus och ett växthus.

Kulturhistorisk värdering: Med sitt läge och sin koppling till kyrkan har den gamla prästgården med sina byggnader ett miljöskapande och lokalhistoriskt värde. Prästbostaden har även ett högt arkitektoniskt värde som tar sig i uttryck genom alla välbevarade detaljer så som fönster, dörrar, putsdekor i dörromfattningar och gesims.

Bårslöv 1:1, Fjärestadsvägen 4, Bårslövs boställe

Bårslöv 1:1, Fjärestadsvägen 4, Bårslövs boställe

Bårslöv 1:1, Fjärestadsvägen 4, Bårslövs boställe

Bårslöv 1:21, Fjärestadsvägen 2

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Bårslöv 1:21, Fjärestadsvägen 2

Byggår: 1929

Arkitekt: Carl Andrén

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: År 1929 uppfördes en ny prästbostad inte långt från den gamla men en bit närmre kyrkan. Idag är fastigheten i privat ägo. Den renoverades år 2007 vilket innebar att dörren nytilverkades efter originalritning samt att fönstren byttes till nya lika de ursprungliga. Mangårdsbyggnaden är uppförd i ett och ett halvt plan med källare och frontespis åt väster. Den står på en putsad sockel och fasaderna är uppförda i helsingborgstegel lagt i munkförband med raka valv ovanför fönstren. Den har en profilerad gesims som även återfinns i frontespisen där den går över hörnen, rusticerade hörnkedjor och en rusticerad dörrömfattning vid entrén. Sadeltaget är täckt med enkupiga lertegelpannor och det har två murade skorstenar placerade motnock. På östra takfallet finns en bred takkupa i husets mittaxel kantad av två homejor. I västra takfallet finns två kupor vilka är klädda med brunmålad plåt. I frontespisen på övre våningen finns även en balkong med vitmålat träräcke. Fönstren är av mittposttyp med spröjs, målade i vitt och gjorda av trä. Fönstren som kantar entrén har snedställd spröjs.

Pardörren är lackad och har fönsterparti i varje dörrblad samt har överljus med fasta spröjsar. Utöver nämnda detaljer har entrépartiet en putsad trappa med svarta järnräcken. År 1955 gjordes en tillbyggnad av veranda i helsingborgstegel med ovanpåliggande balkong på husets baksida, ritad av Filip Lundgrens arkitektkontor.

Flygeln är en mindre avspegling av mangårdsbyggnaden om än med färre utstickande detaljer.

Kulturhistorisk värdering: Som en del av den gamla kyrkbyn innehar byggnaden ett lokalhistoriskt och miljöskapande värde. Den före detta prästbostaden är väldigt välbevarad till sitt yttre och få moderna tillägg har gjorts. De förändringar som gjorts är anpassade efter det ursprungliga utförandet. Sammantaget ger detta byggnaderna ett arkitektoniskt värde. Flygeln ingår i klassningen.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §**Bårslöv 3:17, Ekebyvägen 13**

Byggår: 1879

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Den gamla småskolebyggnaden ligger placerad mitt emot kyrkan på andra sidan av vägen och har liksom kyrkan haft en central roll i samhället. Huset är uppfört i ett plan med inredd vind. Den står på en naturstenssockel som är putsad och målad ljusgrå. Fasaderna är putsade och vitmålade med gesims i gavelröstena och lister under fönster. Sadeltaket är täckt med enkupiga lertegelpannor och har två murade skorstenar placerade inock. I södra takfallet finns en mindre takkupa som är klädd i svartmålad plåt. Fönstren är av mittposttyp med spröjs. Under senare tid har de målats blå. Norra fasaden är tillbyggd med altan åt norr. Dörrarna och det cirkelformade fönstret i norra fasaden är sekundära. 1930 renoverades huset, då tillkom tillbyggnaden på västra gaveln och taket täcktes med tegel. Huset användes som skola fram till år 1980 men är idag bostad.

Kulturhistorisk värdering: Fastigheten har ett lokalthistoriskt och miljöskapande värde som en del av den gamla kyrkbyn och genom sin tidigare funktion som skolhus. Fönster, takmaterial och gesims är värdefulla karaktärsdrag.

Bårslöv 3:17, Ekebyvägen 13

Bårslöv 3:17, Ekebyvägen 13

Bårslöv 5:4, Ekebyvägen 17

Bårslöv 5:4, Ekebyvägen 17

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Bårslöv 5:4, Ekebyvägen 17

Byggår: 1865

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Fastigheten Bårslöv 5:4 ligger strax intill kyrkan och består av en tidigare kringbyggd gård. Mangårdsbyggnaden är uppförd i ett och ett halvt plan med källare och frontespis åt söder. Den står på en naturstenssockel och fasaderna är uppförda i gult tegel lagt i munkförband. Den har en murad och profilerad gesims som går över hörnen och upp i gavelröstena. Sadeltaket är täckt med tvåkupiga lertegelpannor och det finns två murade skorstenar placerade inock. I södra takfallet finns en frontespis som i bottenvåningen har blivit tillbyggd söderut. Båda delarna är i korsvirkeskonstruktion med brunmålat respektive vitmålat timmer och med samma gula tegel i facken som fasaderna. I norra takfallet finns tre sentida takfönster. Fasadens fönster är troligen ursprungliga, de är vita tvåluftsfönster i trä med fasta spröjs i bottenvåningen och gavelröstena. I frontespisen finns ett fönsterband om tre korpostsfönster. Gavelfasaderna är utsmyckade med lunettfönster och runda fönster med fasta spröjs.

Ekonomibyggnaden är delvis uppförd i korsvirkeskonstruktion med rött tegel i facken och delvis med rödmålat timmer på naturstensgrund som är synlig. Sadeltaket är även här täckt med tvåkupigt lertegel. Gavelröstena är klädda med brunmålad locklistpanel. Västra röstet har ett fönsterband av välvda samt vitmålade fönster med spröjs. Södra takfallet har öppnats upp med ett stort takfallsfönster.

Kulturhistorisk värdering: Gården utgör en del av den gamla kyrkbyn och har därmed ett miljöskapande värde. Mangårdsbyggnadens originaldetaljer och byggnadsdelar är bevarade och få förändringar har skett exteriört åt vägen. De synliga förändringar som gjorts är varsamt utförda med respekt för byggnadens arkitektoniska värde och karaktär.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §**Bårslöv 5:5, Ekebyvägen 17**

Byggår: Bostadshus 1889, stall 1932

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Mangårdsbyggnaden, som är bygd i L-form, är uppförd i ett och ett halvt plan med källare. Den står på en naturstenssockel och fasaderna är uppförda i gult tegel lagt i kryssförband med stickvalv ovan fönster. Byggnaden har ytterligare arkitektoniska kvalitéer i de profilerade listerna över och under fönstren samt de markerade oxögonen i gavelröstena av brunt tegel. Sadeltaget är täckt med papp och har en murad och plåtklädd skorsten placerad motnock. I södra takfallet finns en sentida kupa klädd med skiffer. I östra takfallet finns också en kupa med balkong och vitmålat träräcke. I norra takfallet finns ytterligare en kupa samt ett takfönster. Byggnaden har flera detaljer med snickarglädje.

Vindskivorna är profilerade, synliga takfötter skjuter ut och är figursågade samt vitmålade och i gavelröstena finns figursågade kors. Vidare finns snickarglädje i farstukvisten i västra gaveln samt verandan på östra sidan. Båda är klädda med fasspontspanel som är vitmålad med figursågade detaljer i gesimsen. Taken på dessa är klädda med svartmålad bandtäckt plåt. Fönstren är delvis bytta men alla har samma gröna kulör och är i trä. Originalfönstren är korspostfönster och finns bevarade i gavlarna. De bytta fönstren är i en luft eller liknande korspostfönstren. Pardörren i farstukvisten är vit och i trä med stora glaspartier. Entrédörren i södra fasaden är brunmålad och i trä med glasparti. Altandörren på verandan i öster är även den vitmålad och i trä med glasparti.

Stallbyggnaden står på en naturstenssockel och har fasader uppförda i rött tegel lagt i kryssförband med stickbågar ovan fönster och dörrar samt portar. Övre delen är klädd med rödmålad locklistpanel som går upp i gavelröstena. Sadeltaget är täckt med korrugerade eternitskivor. Fönstren är till stor del original och i brunmålat gjutjärn. Dörrarna är i trä och grönmålade.

Kulturhistorisk värdering: Fastighetens byggnader har miljöskapande värde som en del av den gamla kyrkbyn. Mangårdsbyggnaden är till sin karaktär välbevarad bortsett från nya fönster. Originaldetaljer så som snickerier och profilerade lister i fönsteromfattningarna har bevarats i stor utsträckning. Stallbyggnadens funktion har förändrats men anpassningarna har gjorts med hänsyn till byggnadens ursprungliga karaktär.

Bårslöv 5:5, Ekebyvägen 17

Bårslöv 5:5, Ekebyvägen 17

Bårslöv 16:2, Ekebyvägen 27

Bårslöv 16:2, Ekebyvägen 27

Bårslöv 16:2, Ekebyvägen 27

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Bårslöv 16:2, Ekebyvägen 27

Byggår: 1860-tal

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Mangårdsbyggnaden är i ett och ett halvt plan på synlig naturstenssockel. Fasaderna är i gult tegel lagt i munkförband med raka valv ovan öppningar och en profilerad gesims som går över hörnen och upp i gavelröstena. Södra gaveln är slätputsad. Sadeltaket är täckt med rödfärgade tvåkupiga betongpannor och har i båda takfallen ett antal sentida takfönster samt två murade skorstenar. Fönstren är i gulmålat trä med fasta spröjsar. I gavelröstena finns det runda fönster och lunettfönster. Västra fasaden har en farstukvist i gul- och brunmålat trä med snickarglädje i detaljerna och tak täckt av papp. Pardörren i östra fasaden är rödmålad och i trä med speglar och överljus.

De tre ekonomilängorna i korsvirke bildar en hästskoform och sluter sig kring en grustäckt gårdsplan. Timran är rödmålad och facken fyllda med gult tegel. De står på en sockel av natursten. Gavelröstena är klädda med rödmålad locklistpanel och sadeltaken är täckta med korrugerade eternitskivor. I de södra takfallen finns solcellspaneler. Fönstren är i huvudsak sekundära och i en- till två lugter med fasta spröjsar. De är av trä och vitmålade. I östra längan finns ett antal gjutjärnsfönster bevarade.

Kulturhistorisk värdering: Välbevarad äldre gårdsmiljö med miljöskapande värde. Mangårdsbyggnaden har en hel del karaktäristiska detaljer bevarade så som gesims och fönster. Ekonomibyggnaderna är till sin form välbevarade. Volym, takvinkel och fasadmateriäl är viktiga karaktärsdrag för gårdens bebyggelse.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §**Bårslöv 16:3, Bårslövsvägen 152**

Byggnadsår: Mitten på 1800-talet

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Gården är uppbyggd kring en halvsluten gårdsplan med ekonomibyggnader i U-form och en åtskild mangårdsbyggnad. Mangårdsbyggnaden, en ståtlig länga i gult tegel i en våning med inredd vind, vilar på en kraftig sockel i fogad natursten. Sadeltaket är klätt med enkupiga lertegelpannor och inock finns en murad skorsten. Längs takfoten löper en vit gesims. Gesimsen löper vidare över gavlarnas fasader. Fönstren av mittposttyp med spröjs är sekundära, likaså är dörrarna.

Ekonomibyggnaderna är byggda dels i tegel, dels i korsvirke. Sadeltaken är klädda i korrugerad plåt. Den norra längan som vetter mot Bårslövsvägen är förnyad med fasad och tak i plåt.

Kulturhistorisk värdering: Även om fönster och dörrar är bytta är karaktären hos mangårdsbyggnaden bevarad. Värdefulla karaktärsdrag är material i fasad och tak, gesims, murad sockel samt skorsten. Ekonomibyggnaderna är mer eller mindre förändrade men har tillsammans ett kompletterande värde.

Bårslöv 16:3, Bårslövsvägen 152

Bårslöv 16:3, Bårslövsvägen 152

Bårslöv 17:13 (del av), Blodboksvägen 52

Bårslöv 17:13 (del av), Blodboksvägen 52

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Bårslöv 17:13 (del av), Blodboksvägen 52

Byggår: 1705

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Mangårdsbyggnaden är i ett plan under sadeltak och står på en naturstenssockel. Byggnaden har en korsvirkeskonstruktion med gult och rödbrunt tegel i facken och rödmålad timra. I den norra fasaden är delar av en bakugn synlig. Västra gaveln är klädd med rödmålad locklistpanel. Taket är täckt med korrugerade eternitskivor och inock finns två murade skorstenar. Tvåluftsfönster med fasta spröjs.

Ekonomilängan följer delvis mangårdens utformning men är i västra delen en fulltegelkonstruktion i mörkt tegel med stickbågar ovanför gjutjärnsfönstren. Trädörrarna är rödmålade. Den södra delen har putsade och kalkavfärgade fack eller helt panelklädda rödmålade sådana.

Kulturhistorisk värdering: Den kringbyggda gården är ett mycket gott exempel på skånsk byggnadstradition. Korsvirkesfasaderna, takvinkeln, skorstenar, fönster och dörrar är karaktäristiska uttryck för detta. Byggnaden har ett högt byggnadshistoriskt värde samt stort miljöskapande värde genom sin placering i det utskiftade åkerlandskapet.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §**Bårslöv 17:13 (del av), Blodboksvägen 39**

Byggår: 1938

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: På fastigheten finns en högre mangårdsbyggnad i tegel vars arkitektur präglas av 1920-tals-klassicismen. Huset är i ett och ett halvt plan med källare och frontespis åt söder. Den står på en slätputsad och ljusgråmålad sockel med källarfönster i trä målade i samma färg som sockeln. Fasaderna är i rött tegel lagt i munkförband med profilerad gesims som går över hörnen och upp i gavelspetsarna. Även frontespisen följer detta utförande. Lunettfönstren i gavelröstena har rundbågiga valv. Sadeltaket är täckt med enkupiga lertegelpannor och har två plåtklädda och rödmålade skorstenar. I frontespisen och övre planet finns en balkong som står på två slätputsade och vitmålade pelare, balkongräcket är i svartmålat järn. Fönstren är sentida och i en eller två lufter samt vitmålade. Entrén är i östra gaveln och har ett litet ursprungligt skärmtak som är täckt med plåt. Den har en putsad trappa med svartmålat järnräcke samt en sentida svartmålad trädörr med överljus. En modern ekonomibyggnad är belägen nordöst om mangårdsbyggnaden och klädd med rödmålade plåt i fasaderna och sadeltaket är täckt med korrugerade eternitskivor.

Kulturhistorisk värdering: Mangårdsbyggnaden har ett miljöskapande värde genom sin placering ute i åkerlandskapet i nordöstra delen av byn. Mangårdsbyggnaden har även ett arkitektoniskt värde genom sin omsorgsfulla tegelarkitektur som till stora delar är i originalutförande med välbevarade originaldetaljer som gesims.

Bårslöv 17:13 (del av), Blodboksvägen 39

Bårslöv 17:13 (del av), Blodboksvägen 39

Bårslöv 1:7, Bårslövsvägen 167

Bårslöv 1:7, Bårslövsvägen 167

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Bårslöv 1:7, Bårslövsvägen 167

Byggår: 1920

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Bostadshuset är uppfört i en våning med inredd vind och har en tillbyggnad mot gården centralt placerad i norra fasaden. Huset står på en sockel av natursten och har slätputsade fasader som är ockrafärgade. Gavelröset mot öster är klätt med svartmålad fasspontspanel med spetsiga avslut nertill och vitmålade fönsterfoder. Sadeltaget är täckt med tvåkupiga lertegelpannor och har en murad skorsten placerad inock. I södra takfallet finns en panelklädd kupa med ett fönsterband om tre fönster. Fönstren är sekundära träfönster i två lufter utan spröjs målade i vitt. Ursprungligen låg ingången mot gatan.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har ett miljöskapande och lokalhistoriskt värde som ett av få mindre hushåll inom den gamla kyrkbyn. Från gatan upplevs byggnaden som äldre tack vare sitt läge utmed gatan samt dess form och takvinkel.

KVARTERET FÖNSTERSMYGEN

Område av enhetlig karaktär:**Fönstersmygen 1, 2, och 3. Fyrhögagatan**

Byggår: 1987
 Arkitekt: Riksbyggen
 Byggmästare: -
 Byggherre: Riksbyggen

Beskrivning och historik: Området är placerat i norra delen av Bårslöv och ligger på mark som tidigare tillhörde gård nr 7, Nyvångs gård. Kvarteret detaljplanerades tillsammans med kvarteren Fönsterbågen och Fönsterkarmen år 1980 och började bebyggas 1987. Kvarteret är uppbyggt i bilfria kluster kring en central matargata. I anslutning till matargatan finns parkeringsytor och garage. De bilfria gatorna inom området är krökta för att ge en spännande upplevelse och längs dessa finns lekplatser och grönytor. Stadsplaneidealet är en reaktion på 1960-talets rationella byggande, istället inspirerades man av traditionell bebyggelse för mer trivsamma boendemiljöer. Förebilden var den förindustriella täta bybebyggelsen där byggnaderna är variationer på samma tema.

Det finns två hustyper i området, parhus i en respektive två våningar. De högre tvåvåningshusen grupperar sig likt en ringmur kring kvarterets yttre gränser och följer de organiskt krökta gatorna medan enplanshusen är förlagda till kvarterets inre. Tvåvåningshusen vänder gaveln mot gatan. Fasaderna är uppförda i ljust tegel eller tegel som putsats i ljus nyans. Vitmålad spontad panel har använts för att bryta upp fasaderna på tidstypisk vis. Sadeltaken är klädda i bruna betongpannor. Fönstren är i en luft utan spröjs och vita.

Kulturhistorisk värdering: Området är enhetligt utformat och har en tydligt avläsbar karaktär. Viktiga karaktärsdrag hos byggnaderna som betonar enhetligheten är fasaderna i tegel respektive ljus puts, byggnadsvolumerna, takens betongpannor och de vita snickerierna. Den omsorgsfullt utförda planeringen och arkitekturen är tidstypisk.

Fönstersmygen 1, 2, och 3. Fyrhögagatan

Fönstersmygen 1, 2, och 3. Fyrhögagatan

Fönstersmygen 1, 2, och 3. Fyrhögagatan

Järnet 1, Salladsgatan 2

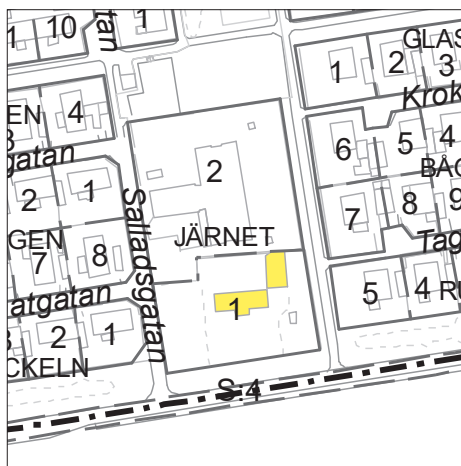

Järnet 1, Salladsgatan 2

Järnet 1, Salladsgatan 2

KVARTERET JÄRNET

Kvarteret Järnet består av två fastigheter. Den södra kallades tidigare gård nr 4, men på 1960-talet styckades marken av och då revs också ekonomibyggnaderna för att ge plats åt en förskola. Byggnaderna skiljer sig helt i utformning, stil, material och funktion vilket skapar en skarp kontrast.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Järnet 1, Salladsgatan 2

Byggår: omkring sekelskiftet 1900

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Mangårdsbyggnaden utgör en rest av tidigare gård nr 4 men är idag omgärdad av modern bebyggelse. Mot söder öppnar slätten upp sig. Byggnaden består av en långsmal länga i ett plan med inredd vind och står på en slätputsad och svartmålad sockel. Fasaderna är slätputsade och vitmålade och på södra fasaden finns en tillbyggd veranda. Sadeltaket är täckt med enkupiga lertegelpannor och har två murade skorstenar placerade inock. På södra takfallet finns en plåtklädd och vitmålad kupa. Kupan och verandan har tak av bandtäckt och rödmålad plåt. Fönstren är sentida och vitmålade. I bottenvåningen är de i två lufter och i övre planet i en luft med lösa spröjsar. Två sentida lackade trädörrar finns i norra fasaden.

En ekonomibyggnad finns bevarad och står i vinkel mot mangårdsbyggnaden. I samband med att fastigheten delades revs byggnaden delvis. Fasaderna är putsade i vitt och taket täcks av korrugerade eternitskivor.

Trädgården är anlagd och uppvuxen och centralt på gårdsplanen finns en ek.

Kulturhistorisk värdering: Mangårdsbyggnaden har under åren genomgått en del förändringar men den långsmala formen med det branta taket och de murade skorstenarna är karaktärsdrag som gör att den fortfarande går att tyda som äldre. Ekonomibyggnaden bidrar till gårdsmiljön även om den också genomgått en del förändringar.

KVARTERET LUCKAN

Kvarteret Luckan är beläget på södra sidan av Ekebyvägen i östra änden av gamla kyrkbyn. Kvarteret började bebyggas vid sekelskiftet och resterande delar av kvarteret är byggt kring 1960. Bebyggelsen är varierad i stil tack vare de äldsta byggnaderna men är i övrigt relativt homogen med friliggande villabebyggelse på stora tomter med anlagda och uppvuxna trädgårdar. Fasader i tegel och sadeltak är gemensamma karaktärsdrag.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Luckan 4, Ekebyvägen 20

Byggår: före sekelskiftet 1900

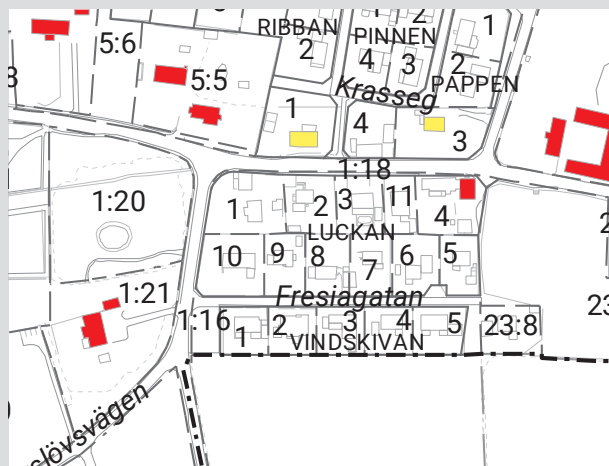
Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Denna beskrivning berör den östra delen av byggnaden som tidigare varit butik. Denna är uppförd under sent 1800-tal i ett och ett halvt plan med källare och står på en spritputsad och ljusgråmålad sockel. Fasaderna är i tegel som senare blivit målade. Utragade lisener markerar hörnen och fortsätter upp i gavelröset, även fönster och dörrar har murade listverk. Gavelröset åt norr har figursågade vindskivor och sparrar samt gavelkors med snickarglädje. Sadeltaket är täckt med tvåkupiga lertegelpannor och har en murad skorsten placerad motnock. I norra gavelröset finns ett vitmålat tvåluftsfönster med fasta spröjsar som imiterar ett korspostfönster. I markplan finns två större skyltfönster med träkarm och mellan dessa en brunmålad entrédörr med speglar och ett spröjsat överljus. I östra fasaden finns fem blindfönster. Södra gaveln är något förändrad med ett panelklätt gavelröset och sentida fönster. Här finns också den gamla källartrappan synlig med brunmålade trädörrar.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har tidigare varit ortens butik och samlingspunkt. Funktionen syns i arkitekturen med entré och de höga fönstren mot gatan. Trots förändringar exteriört har byggnaden bibehållit sin karaktär. Den har ett miljöskapande och lokalhistoriskt värde genom sin placering utmed Ekebyvägen.

Luckan 4, Ekebyvägen 20

Luckan 4, Ekebyvägen 20

Nyvångs gård 1, 2 och 3. Nyvångsvägen 89

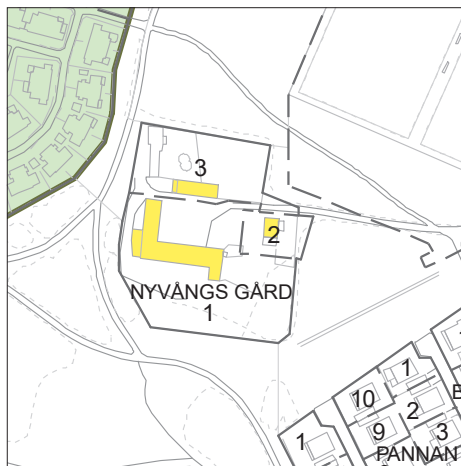

Nyvångs gård 1, 2 och 3. Nyvångsvägen 89

Nyvångs gård 1, 2 och 3. Nyvångsvägen 89

NYVÅNGS GÅRD

Kvarteret är idag uppdelat i tre fastigheter men var ursprungligen en och samma gård. De i vinkel sammanbyggda ekonomilängorna utgör fastigheten Nyvångs gård nr 1, en mindre bostadslänga nr 2 och den ursprungliga mangårdsbyggnaden nr 3.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Nyvångs gård 1, 2 och 3. Nyvångsvägen 89

Byggår: Mangårdsbyggnad från tidigt 1800-tal

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Bevarad kringbyggd gårdsmiljö centralt placerad intill idrottsplats och parken i Bårslov. Gården fick sin plats i samband med enskiftet 1806-1809 och mangårdsbyggnaden härstammar troligen från den tiden men renoverades på 1940-talet. Huset är i ett plan med inredd vind under sadeltak. Sockeln är målad i svart och fasaderna är ljus putsade. Gavelröstena är klädda i röd panel. Taket är täckt i shingel. Fönstren, vitmålade tvåluftsfönster, är sekundära och även dörren är bytt. Mot gården finns en takkupa.

Ekonomilängan härstammar från mitten av 1800-talet, är L-formad och uppförd delvis med en fogad naturstensmur och delvis i korsvirkeskonstruktion med tegelfack. Gavelröstena är klädda med rödmålad locklistpanel och sadeltaket är täckt med korrugerade eternitskivor. Portar och dörrar är målade röda. Byggnaden är delvis förändrad mot gårdsplanen med nya fönster, portar och dörrar men karaktären är bibehållen.

På gårdens östra del finns en mindre byggnad, kallad rättarebostaden. Det är en äldre byggnad uppförd i en våning med inredd vind. Sockeln är putsad i mörk kulör medan fasaderna är putsade i ljus. Gavelröstena är klädda i röd locklistpanel. Svartmålad, tegelimiterande plåt täcker sadeltaket. Fönster och dörrar är sekundära.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaderna har ett miljöskapande värde som helhet då de tillsammans utgör en äldre gård. Gården utgör en intressant rest av det agrara Bårslov, idag inträngt bland modern bebyggelse. Volym, takvinkel och fasadmateriell är viktiga karaktärsdrag för gårdens bebyggelse.

KVARTERET PANELEN

Kvarteret Panelen ligger mellan Ekebyvägen och Petuniagatan i södra delen av Bårslöv och består av tre fastigheter. Kvarteret började bebyggas mellan 1915 och 1939 med en egnavilla i östra delen och kompletteras sedan kring 1960 med den västra och kring 1970 med sista fastigheten. Byggnaderna är uppförda i ett eller ett och ett halvt plan under sadeltak. Gemensamma karaktärsdrag, utöver de ovan nämnda, är de röda och gula tegelfasaderna samt byggnadernas centrala placering på respektive tomt. Tomterna är stora och har uppvuxna och anlagda trädgårdar.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Panelen 3, Daliagatan 1

Byggår: ca 1920–1930

Arkitekt: –

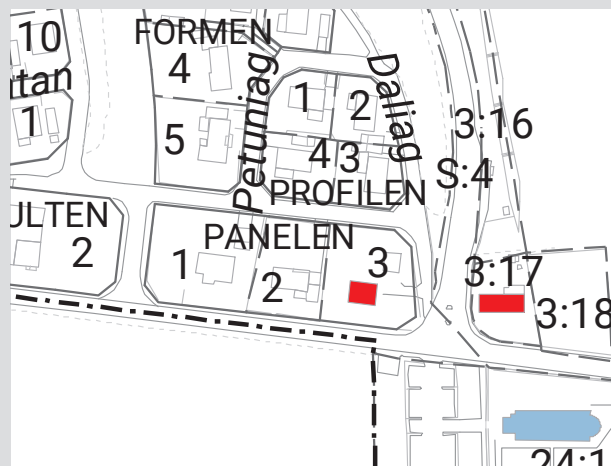
Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Fastigheten ligger intill kyrkan och är bebyggd med en tegelvilla i typisk 1920-tals klassicism. Huset är uppförd i ett och ett halvt plan med källare. Den står på en slätputsad och ljusgråmålad sockel med vitmålade källarfönster i trä. Fasaderna är i rött tegel lagt i munkförband med stickbågar ovan fönster och dörrar samt en profilerad gesims som går över hörnen och upp i gavelspetsarna. Sadeltaket är täckt med tvåkupigt lertegel och har en murad skorsten placerad mot nord. I södra takfallet finns två plåtklädda och rödmålade kupor och i norra finns en likadan. Fönstren är ursprungliga vitmålade träfönster i två till tre lugter med fasta spröjsar. Entrédörren är ursprunglig och blåmålad med ett övre spröjsat glasparti och speglar på undre delen. Till entrén leder en putsad trapp med järnräcken.

Intill står en modern garagebyggnad i tegel som är byggd i liknande stil som bostadshuset men den ingår inte i klassificeringen.

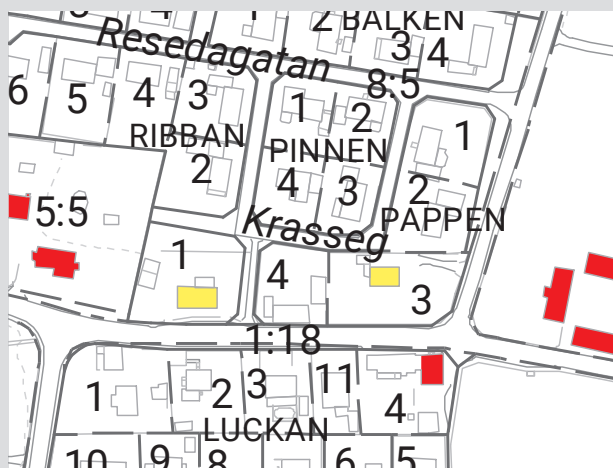
Kulturarhistorisk värdering: Mangårdsbyggnaden är välbevarad och har genom den omsorgsfulla gestaltningen i tegel ett arkitektoniskt värde. Ursprungliga detaljer, så som fönster, dörrar, skorsten och gesims, är alla viktiga för byggnadens karaktär. Byggnaden har även ett miljöskapande värde som en del av miljön kring kyrkan.

Panelen 3, Daliagatan 1

Panelen 3, Daliagatan 1

Pappen 3, Ekebyvägen 25

KVARTERET PAPPEN

Kvarteret Pappen är L-format och beläget utmed Ekebyvägen och Nyvångsvägen. Byggnaderna inom kvarteret är uppförda i tre olika perioder där den första är kring sekelskiftet 1900, den andra kring 1960 och sista under andra hälften av 1970-talet. Gemensamma karaktärsdrag är att alla byggnader har sadeltak därnockriktningen följer gatusträckningen samt att fasaderna är i tegel, om än olika sorter. Tomterna är stora med anlagda och uppvuxna trädgårdar.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Pappen 3, Ekebyvägen 25

Byggår: omkring 1950

Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Byggnaden på Pappen 3 är uppförd som kantorsbostad i ett och ett halvt plan med källare och kedjebyggt garage. Den står på en slätputsad och gråmålad sockel med vitmålade källarfönster i trä och två lufter. Fasaderna är i gult tegel lagt i munkförband. Södra entrén har en utkragad dörrömfattning av bruna tegelstenar. Sadeltaket är täckt med enkupigt lertegel och har en murad skorsten placerad motnock i norra takfallet samt en stor kupa med vitmålade fasader. Fönstren är sentida samt vitmålade. Entrén har en gråmålad vriden betongtrappa med svartmålat järnräcke samt ett mindre plåttäckt och brunmålat skärmtak. Ytterdörren är i lackat trä och facettmönstrad med glasparti. Den norra entrén har en rak trappa samt saknar markerad ömfattning. I östra gavelröset finns en mindre balkong med plåtklätt räcke. Trädgården är anlagd och uppvuxen.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har ett miljöskapande värde genom sin placering utmed Ekebyvägen och sin stora tomt. Den har även ett lokalhistoriskt värde tack vare sin ursprungliga funktion som kantorsvilla. Den tidstypiska villan är relativt välbevarad med flera originaldetaljer vilket ger ett arkitektoniskt värde.

KVARTERET RIBBAN

Kvarteret Ribban är ett L-format kvarter som ligger utmed tre olika gator, Resedavägen, Krassegatan samt Ekebyvägen, och har byggnader uppförda i tre olika tidsepoker. En av byggnaderna tillkom kring sekelskiftet och är uppförd i rött tegel i ett och ett halvt plan med sadeltak täckt med kupiga lertegelpannor. Under sent 1970-tal förtätades området och två byggnader tillkom utmed Krassegatan. Resterande byggnader tillkom efter 1996 tillsammans med fastigheterna i kvarteret Bjälken. Byggnaderna från 1970-talet är uppförda i ett och ett halvt plan med brunt och rött tegel som fasadbeklädnad, gavelrösten samt fönsterband är panelklädda. Bebyggelsen är blandad men sadeltaken är ett gemensamt karaktärsdrag.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Ribban 1, Ekebyvägen 21

Byggår: 1926

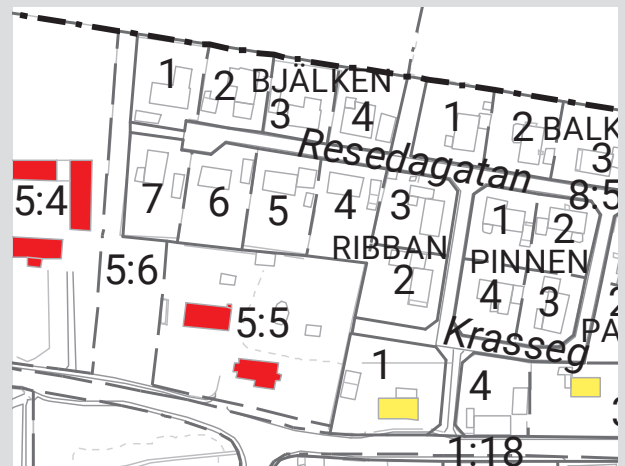
Arkitekt: –

Byggmästare: –

Byggherre: –

Beskrivning och historik: Byggnaden uppfördes ursprungligen som Bårslövs kommunhus men övergick i kyrkans ägo 1950 i samband med Bårslövs stundande införlivning med Vallåkra kommun år 1952. Byggnaden användes därefter som församlingshem. Den resliga byggnaden präglas av en elegant, tidstypisk tegelarkitektur. Byggnaden är rest i ett och ett halvt plan med källare. I södra fasaden mot vägen finns en frontespis, och på den norra en tillbyggnad. Huvudbyggnaden står på en slätputsad sockel målad ljus grå med sentida källarfönster i brunlaserat trä. Fasaderna är uppförda i rött tegel lagt i munkförband med raka valv ovan fönster och dörrar samt med en profilerad takfotsgesims som går över hörn. Sadeltaket är täckt med röda lertegelpannor och har två murade skorstenar placerade inock. På södra takfallet har solpaneler tillkommit på båda sidor om den centralt placerade frontespisen. Fönstren är i en luft och sekundära. Originalfönster är oxögat i frontespisen, lunettfönstren i gavelrösterna samt i de långsmala fönstren på gaveln. De är alla brunmålade. Byggnaden har två entréer, en i vardera gaveln. Till båda leder slätputsade trappor med brunmålade smidda järnräcken. Dörrarna är sentida lackade trädörrar med speglar, den västra har ett glasparti med fasta spröjsar. Trädgården är anlagd och uppvuxen. Huset är idag privatägt.

Kulturhistorisk värdering: Byggnaden har genomgått en del förändringar över tid, bland annat nya fönster och solceller på taket, vilket påverkat karaktären. Den omsorgsfulla tegelarkitekturen är dock fortfarande läsbar.

Ribban 1, Ekebyvägen 21

Ribban 1, Ekebyvägen 21

Takfönstret, Takfoten, Takbjälken, Takkupan, Taklisten. Mistelgatan

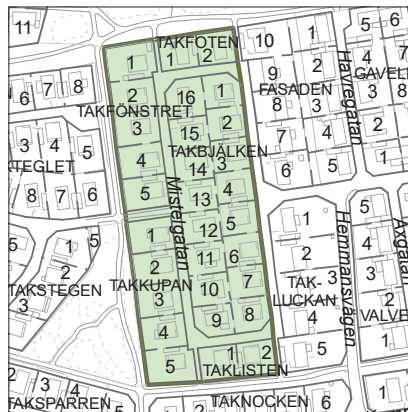

Takfönstret, Takfoten, Takbjälken, Takkupan, Taklisten. Mistelgatan

Takfönstret, Takfoten, Takbjälken, Takkupan, Taklisten. Mistelgatan

KVARTEREN TAKFÖNSTRET, TAKFOTEN, TAKBJÄLKEN, TAKKUPAN, TAKLISTEN.

Område av enhetlig karaktär:

Takfönstret, Takfoten, Takbjälken, Takkupan, Taklisten. Mistelgatan

Byggår: 1975

Arkitekt: Riksbyggen

Byggmästare: –

Byggherre: Riksbyggen

Beskrivning och historik: På åkermark från gård nr 7 och Görarp nr 15 uppfördes ovan nämnda kvarter under andra hälften av 1970-talet. Området är uppbyggt kring Mistelgatan vilken löper i en ring runt kvarteret Takbjälken med övriga kvarter grupperade runt om. Kvarteren är bebyggda med enbostadshus av en och samma typ, formgivna efter tidstypiskt mönster i en och en halv våning under sadeltak med gaveln mot gatan. Inom området finns vissa variationer på samma tema de olika kvarteren emellan vad gäller materialval och kulör. Kvarteren ytter om Mistelgatan karaktäriseras av fasader i rött tegel, svartmålad lockpanel i gavelröstet och tak klätt med bruna betongpannor. Kvarteret Takbjälken som ligger innanför Mistelgatan har istället fasader i vit mexisten och gavelröste målat i blått respektive rött, beroende på vilken sida av kvarteret du befinner dig. Tomternas täthet, gaturummets slutenhet och de omsorgsfullt skötta förträdgårdarna ger en intim känsla.

Kulturrehistorisk värdering: Kvarteren har en gemensam gestaltning i såväl stadsplan som arkitektur vilket ger kvarteren en stark karaktär. Stadsplaneidealet är en reaktion på 1960-talets rationella byggande, istället inspirerades man av traditionell bebyggelse för mer trivsamma boendemiljöer. Förebilden var den förindustriella täta bybebyggelsen.

Enhetligheten karaktäriseras av byggnadernas volymer och placering i förhållande till gata, bruna betongtakpannor, rött tegel respektive vit mexisten som fasadmateriäl, och de målade gavelrösterna med kulörer specifika för varje kvarter. Variationerna på samma tema är en viktig del av enhetligheten.

Teckenförklaring

Avgränsning

Byggnadsminnen och kyrkobyggnad som skyddas av Kulturminneslagen

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Byggnad av kompletterande värde enligt PBL 8:17 §

Värdefull miljö - Enhetlig karaktär

0 100 200 400 600 800 Meter

Bevarandeprogram Bårslöv

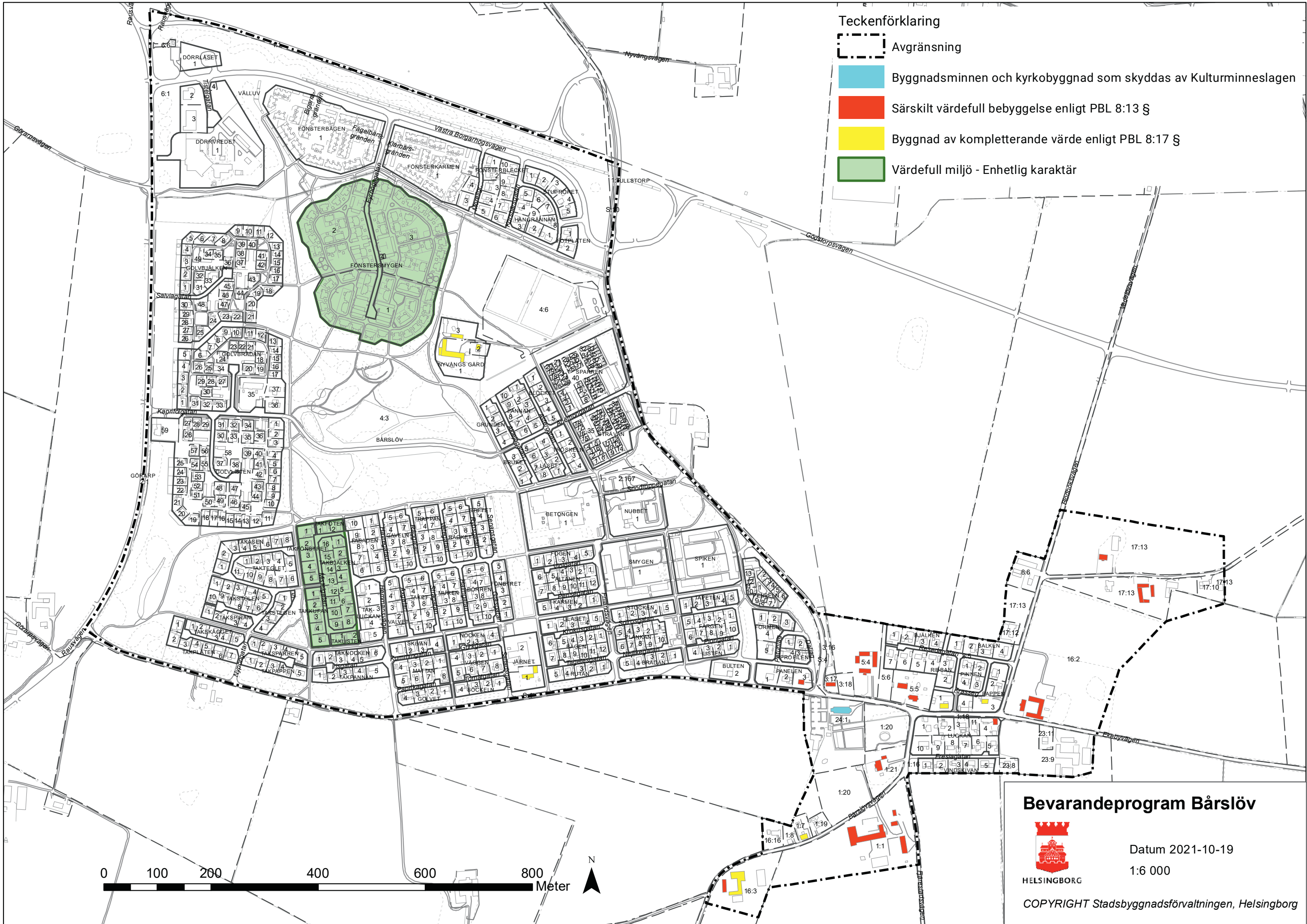
HELSINGBORG

Ortofoto 2020

Datum 2021-10-19

1:6 000

COPYRIGHT Stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborg

Teckenförklaring

- Avgränsning
- Byggnadsminnen och kyrkobyggnad som skyddas av Kulturminneslagen
- Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §
- Byggnad av kompletterande värde enligt PBL 8:17 §
- Värdefull miljö - Enhetlig karaktär

Bevarandeprogram Bårslöv

HELSINGBORG

Datum 2021-10-19
1:6 000

COPYRIGHT Stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborg

HELSEINGBORG